

KIADJA AZ „ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET” ♦ ♦ SZERKESZTI: UNGER EMIL DR.

Megjelenik egyelőre minden hó közepén.

AZ ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET tagjai ingyen kapják.

Nemtagoknak előfizetési díj:

Egész évre 8 aranykorona, fél évre 4 aranykorona.

Előfizetési díjakat és hirdetések az Országos Halászati Egyesület (Budapest, V, Országház-tér 11. II. em. 213.) fogad el.

Kéziratok és szakkérdések a szerkesztőség címére küldendők.

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, M. KIR. HALÉLETTANI KISÉRLETI ÁLLOMÁS (II, DEBRŐI-ÚT 15. SZÁM.)

TARTALOM: A Balaton pontyosítása, Répássy Miklós. — Haltermelésünk multjából. Landgraf János. — A gardáról. Unger Emil dr. — A ponty kapása (pedzése). L. Kiss Aladár. — Hivatalos árjegyzés. — Hirdetések.

A Balaton pontyosítása.

Irtá: Répássy Miklós.

A Balatonban aránylag kevés a ponty; a zsákmánynak alig 1—2%-a. Közelfekvő tehát a gondolat, hogy ennek a hasznos kereskedelmi halnak a szaporításával emeltessék a Balaton halászatának értéke. A „Halászat”, idei évfolyamában több közlemény foglalkozik ezzel a kérdéssel, különböző nézőpontokból világítván azt meg. Az egyik közlemény hivatkozik egyik idevonatkozó tanulmányomra is, legyen szabad tehát nekem is — szinte azt mondhatnám személyes kérdésben — hozzá szólni ehhez a mindenestre nagyjelentőségű halászat-gazdasági problémához. Az imént említett cikkekben felhozott részleteket nem akarom ez alkalommal érinteni, csak az Unger dr. által felvetett biológiai szempontot, melyet magam részéről is igen figyelemre méltónak tartok. Utalni akarok azonban azokra a fejtegetéseimre, amelyek „Halgazdasági problémák” című cikkemben (I. „Halászat” 1918. év 22. és 23. számát) foglaltatnak. Ebben a cikkemben a Balatonnal bővebben foglalkoztam éppen abban az időben, amikor a ponttyal való népesítést a hivatalos körök egy része is szorgalmazta. Csakhogy nem vették figyelembe, hogy a Balatonból kifogott évi zsákmány a rossz munkásviszonyok következményeképp annyira megcsappant, hogy alig tette ki a normális években átlagban kifogott halzsákmány felét. Fejtegetéseimnek eredménye éppen ezért az a véleményem volt, hogy *addig, míg a Balatonból azt a halat sem tudják kifogni, ami magától terem benne, semmi célja és értelme nincs, hogy a halállományát mesterséges népesítéssel növeljék.* Megfelelő munkaerőről és halászszámról kell tehát mindennek előtt a Balaton számára gondoskodni.

De kifejezést adtam még annak is, hogy ennek a munkaerőnek s a halászás módjának alkalmazkodnia kell azoknak a halfajtáknak a természetéhez, amelyeknek az ilyen halászási munkánál szerep jut. Kell, hogy urrá

tudjunk lenni teljesen ama halfaj felett, amelynek mesterséges feljavításával a tó egész halászatának értékét emelni akarjuk.

De még előbb a „Halászat” 1916. évi 10. számában közölt „A Balaton pontyai” című tanulmányomban, a zsákmánynak akkori erős megcsappanásának okait kutatva, megállapítottam szemben azokkal, akik azt az addigi „tulhajtott” halászatnak akarták betudni, hogy az egyedül a hiányos munkaerőben keresendő. Akkor irtam a következőket: „Persze nagy kérdés már most az, hogy az ezekben az esztendőekben elszalasztott, de a Balatonban megmaradt halat meglehet-e majd a következő esztendőben mint a rendes átlagos fogásokon tulmenő *többletet* keríteni? Az első feltétele ennek mindenestre a „*megfelelő tanult nagy munkaerő*” volna.”

Lássuk már most, hogy alakult a helyzet azótától a Balatonon.

A dolog egyszerűbbé tételére a tuloldalón közöljük a Balaton fogási statisztikáját az utolsó 25 évben.

Éppen huszonöt esztendő óta működik a Balaton Halászati R. T. s azótától vannak pontos megbízható adataink a Balatonból évenként kikerülő halzsákmányról. A kimutatásban az első 1909/1901. évi üzemév átszámított adatokat tartalmaz, mert a részvénytársaság 1900 január 1-én vette át a Balaton halászatát, üzemű éve pedig július 1-től június 30-ig tart; ezt az első üzemű évet egyébként mint kezdő évet csak a teljesség kedvéért vettük fel, de nem is vesszük számításba. A következő 24 év aztán egyszer 6 éves időszakokra, egyszer pedig 12 éves időszakokra van osztva.

Mindenekelőtt kiténik a táblázatból, hogy a harmadik 6 éves időszak alatt a Balatonból ki nem fogott, de — az előző időszakok adataiból következtetve — benne volt hal a normális viszonyok beállta után igenis kikerül a Balatonból; az utolsó 6 éves időszak évi átlaga ugyanis kerekén 1500 métermázsával mulja felül az első két 6 éves normális időszak évi átlagát. A 12 éves időszakokat véve

azonban figyelembe, az utolsó időszak évi átlaga az első időszak évi átlaga alatt marad mintegy 1000 métermázsával. Tekintettel azonban arra, hogy a legutolsó év zsákmánya még mindig növekedő irányzatot mutat — az éddigi évi zsákmányok között a legnagyobb, — minden remény meg van arra, hogy hosszabb időszakon át el fogja érni az átlag az első 12 év átlagát, leszámítva esetleg azt a veszteséget, ami a halaknak a harmadik 6 éves időszak gyenge munkaereje következtében feleslegesen hosszú ideig való benmaradása miatt áll elő (elvéhedés, elkallódás stb.). A Balatonban tehát bizonyára be fog állani az az egyensúlyi állapot, a haltermőképesség és a fogás között, amelyről „A Balaton pontyai“ című dolgozatomban (14 l.) már szótlan s amelyből aztán azt következtettem, hogy semmi biztos alapunk nincs arra, hogy a Balaton halhozamát valami nagyon fokozni, vagy éppen meg-több-szörözni lehessen; ennél fogva „a halhozam meg-több-szörözését célzó halásztól különösebb eredményeket remélni nem lehet.“

A helyzet semmikép se változott azóta oly módon, hogy akkori érveimet meglehessen dönteni. Sőt az Unger dr. részéről felvetett biológiai mozzanat most még jobban rávilágít erre a kérdésre.

A kimutatásból kivehetőleg a silányabb és értékes halfajok — (amelyek közé a ponty is tartozik) — aránya a zsákmány nagyságától szinte független, tehát erőteljes vagy gyenge halászat nem befolyásolja. Ez mindenesetre arra mutat, hogy a Balatonban a természetadta viszonyok a halállomány ilyen arányának kedveznek s e tekintetben is bizonyos egyensúlyi állapot áll fenn. Miután ez az arány körülbelül a 85:15 arány számmal fejeződik ki, nyilvánvaló, hogy a Balaton tömeg zsákmányát a silányabb értékű halfajták adják. Ha összevetjük az első és második 12 éves időszak zsákmányát, a hiány a második időszak rovására

90159 49 — 77514 49 = 12645 00 q.; ha csak a

silányabb halféleségeket vesszük, akkor a különbség $76405 \cdot 58 - 64592 \cdot 01 = 11813 \cdot 57$ q.; vagyis csaknem ugyanannyi.

Mindenesetre ezek a silányabb halféleségek, köztük különösen a keszégfélék döntők a vízből kikerülő zsákmány nagysága tekintetében. Ezek között vannak, amint Unger dr. megállapítja, a ponty kosztos versenytársai, ezeknek a sorait kell tehát ritkítani; még pedig olyan mértékben, hogy a természetes szaporodásukat az intenzív halászat ne csak ellensúlyozza, hanem oly mérvű legyen, hogy törzsállományukat fogyassza. Ekkor lesz ugyanis hely a mesterségesen behelyezett ponty számára. Hogy a halászatnak mekkora ereje kell ehez, azt még nem tudjuk; nem tudjuk azt sem, ki lesz hajlandó ezt az erőt a kellő mértékre fokozni, illetőleg annak a fokozásnak költségeit viselni? Ennek a munkának pedig céltudatosnak kellene megelőznie a mesterséges pontyhalászt. Ez jelentené azt, hogy urrá lett a halászatni erő a vizen. A zsákmánystatisztikánál ennek abban kellene nyilvánulnia, hogy a következő időszakokban normális viszonyokat feltételezve, egy bizonyos idő múlva ugyanazon erővel való halászatnál a zsákmánynak kimutathatóan csökkenni kellene; ez jelentené azt, hogy a Balaton halállománya az erőteljes halászat következtében fogyott meg. Ezt eddig a fogási statisztika még nem mutatta; be kellene tehát várni még egy további hosszabb időszakot, hogy ennek a lehetősége beigazolódjék. Akkor azután volna értelme annak, hogy a kifogott silány halak helyébe ponty-ivadékok helyezzenek, s azzal a silány és értékes halfajok arányát megjavítani megkíséreljék.

Térjünk ezek után át a most megkezdett pontyhalásztási munkára. Köztudomás szerint üzleti alapra van fektetve. Annak a féltévéssével indult meg, hogy a Balatonban a rendes, most már 25 éven át kikapasztalt halállományon felül is lehet még nagyon sok pontyot nevelni; évenként több ezer métermázsát. Dobránszky Béla dr.

HALFOGÁSOK A BALATONBAN 25 ÉVEN ÁT.

Év	Silányabb fajok			Értékesebb fajok				Összesen	Silány és értékes fajok egy-máshoz való aránya	6 éves 12 éves időszak évi átlaga métermázsá	Jegyzet
	Keszeg	Garda	Ön	Fogas-szerű	Ponty	Harcsa	Csuka és Compó				
m é t e r m á z s a											
1900/1901	4500·72	3268·04	150·23	797·05	38·50	72·97	292·14	9120·08	87:13	7471·20	
1901/1902	2834·55	1309·51	59·24	923·04	44·50	23·44	205·10	5399·38	78:22		
1902/1903	4944·79	902·25	113·33	905·62	99·63	63·02	312·35	7340·99	81:19		
1903/1904	4981·57	3136·57	110·64	581·92	85·26	49·33	162·00	9107·29	90:10		
1904/1905	6215·33	1783·09	75·29	842·26	72·08	41·51	137·71	9167·27	91:9		
1905/1906	3531·82	1508·50	79·55	740·17	70·17	47·25	119·33	6096·79	84:16		
1906/1907	5624·98	680·51	77·63	1001·84	66·59	50·83	213·10	7715·48	83:17		
1907/1908	4716·92	1760·01	92·57	782·42	68·59	53·06	288·10	7761·17	85:15	7513·29	
1908/1909	5335·08	1308·37	149·95	917·39	136·49	61·18	149·31	8057·77	84:16		
1909/1910	5141·12	1120·03	133·78	933·96	175·07	54·51	68·17	7626·64	81:19		
1910/1911	5583·34	970·10	77·32	722·44	79·56	47·17	138·78	7618·71	87:13		
1911/1912	4143·37	1595·24	93·57	817·84	84·84	61·71	225·15	7021·72	83:17		
1912/1913	3981·41	2120·35	113·90	712·34	114·46	74·64	129·08	7246·28	86:14		
1913/1914	2920·58	591·01	127·33	628·90	66·31	56·79	92·01	4482·93	81:19		
1914/1915	3223·11	734·05	33·54	382·01	30·11	21·22	83·84	4507·88	89:11	3935·24	
1915/1916	3576·86	608·49	86·70	537·05	82·19	56·40	102·55	5050·24	85:15		
1916/1917	2320·81	263·48	48·70	435·18	94·50	34·36	261·83	3459·74	73:27		
1917/1918	2211·43	181·87	55·25	373·67	155·96	64·19	96·84	3243·42	79:21		
1918/1919	1528·34	453·79	132·26	399·65	211·92	48·08	117·11	2871·25	73:27		
1919/1920	2643·18	801·07	112·35	323·20	203·95	67·16	278·08	4259·16	85:15		
1920/1921	6940·39	1292·15	92·22	715·44	293·29	102·11	129·11	9564·61	86:14		
1921/1922	7513·16	703·13	137·84	943·47	339·48	154·28	62·88	9958·34	84:16	6459·20	A pontyfogás időbeli filálma az 1916. évtől kezdve fel volt függesztve.
1922/1923	7090·73	1204·19	107·58	946·15	207·18	111·35	39·48	9707·46	89:11		
1923/1924	5418·58	1127·92	93·08	1175·34	158·83	150·42	80·40	8204·57	81:19		
1924/1925	7543·74	2537·98	135·12	1208·57	287·66	149·77	342·05	12204·89	84:16		

szerint 2—10,000 q-ás termék sem tartozik a kizárható esetek közé (Halászat 1925. év 7-8 szám). A ponty mostani csekély mennyiségét azzal indokolja *Dobránszky dr.*, hogy a ponty kényes az ivásnál s ha kész ivadékot helyez ki, akkor eredményt remél. De hát az mégis alig képzelhető el, hogy a Balaton közel 200 km. hosszúságu partjai mentén pontyívásra alkalmas területek ne volnának. De vannak is; hiszen Kenesétől kezdve a veszprémi és aztán a zalai part le Keszthelyig, a Kisbalatonig igen sok alkalmas ivóhelyet mutat; még a somogyi bozótokból, a közismert nagyszerű pontyivó helyekből is maradt valami. Nem lehet tehát azt állítani, hogy ez volna az oka, hogy a Balatonból oly kevés ponty kerül ki; átlag évenként 200 q., de ez is csak azóta, mióta a pontyfogás időszaki tilalma évről-évre fel van függesztve.

Azután bajos dolog ráfogni a pontyra, hogy ivás tekintetében *kényes*. Hiszen először is körülbelül 3 hónapon át ívik; az ikrája hamar kikél s igy tovább. Legfeljebb annyit lehet mondani, hogy *szeszélyes*. Vannak évek, amikor a ponty ivása bizony nem sikerül, de aztán vannak évek, amikor rengeteg a pontyivadék, mint pl. tavaly is volt. Ez a szeszélyesség azonban olyan nagy víznél, mint a Balaton, kiegyenlítődik. Ezt sem lehet tehát okul odaállítani. A fogassüllő pl. mindenestre kényesebb ivás tekintetében a pontynál, először is sokkal rövidebb ideig ívik; nálunk április hó az ivási ideje, egy hónap, tehát harmadrésze a ponty ivási idejének. Ikrája 10—14 nap alatt kél ki, vagyis háromszor-négyszer annyi idő alatt, mint a ponty ikrája, tehát sokkal inkább ki van téve az ikra egyik legnagyobb veszedelemének, az eliszapolódásnak. Mégis a Balatonban a kifogott zsákmánynak körülbelül 10%-a fogassüllő; pedig ez a hal alaptermészeténél fogva nem tömeghal, hiszen mint ragadozó, a békés természetű tömeghalakból él. A ponty pedig, amely alaptermészeténél fogva tömeghal, amint már jeleztük, a Balatonban sokkal kisebb, alig 1—2% arányszámmal szerepel. Vagyis a Balaton természeténél fogva rossz pontyos víz.

Hiszen látjuk, hogy milyen a *jó* pontyos víz pl. a Velencei tónál; ott a zsákmány tulnyomó része, egész bátran vehető 80%-nak, ponty. Süllő a természetből fogva egyáltalán nincs benne; a betelepítési kísérletek eredménye pedig mindössze elvétve egy-egy példány. 22

Ezeket a gyakorlati tapasztalatok szolgáltatta adatait, annak, aki a Balaton halászatával foglalkozni akar, büntetlenül figyelembe nem venni nem lehet.

Hogy miért nem jó pontyos víz a Balaton, arra a biológiai kutatások majd talán teljesen megokolt feleletet adhatnak az elkövetkezendő újabb 25 év múltán. Addig azonban a Balatonon minden pontyhalasítási munka legfeljebb csak igen dicséretreméltó merészségű kísérletnek minősíthető, — de semmi esetre sem jó üzletnek!

Haltermelésünk multjából.

Irta: Landgraf János.

(Folytatás.)

Végrehajtását illetőleg a munkát a halászati jogok igazoltatásának megoldásával kellett kezdeni, hogy eleve tisztázva legyen, hol, kit illet a halászás joga. Az ide vágó igények bejelentésére a törvény egy évi határidőt szabott, az igényeknek letárgyalására nézve pedig további fél-estendő volt kitűzve. Amint már említettem, ez a része a törvénynek az egész országban a lehető legsimábban bonyolódott le. Egyedül Árva vármegyében állott elő mulasztás amiatt, mert a megye székhelyén támadt tüzeset alkalmával állítólag a megyei levéltárban elfekvő

halászati igénybejelentések is elégték. Évek múltán azonban ez az állítás tévesnek bizonyult, amire a miniszter a jelzett igényeknek utólagosan való elintézésére kötelezte az illetékes hatóságot. Miután a közigazgatási hatóság igazoló határozata ellen a birtokbiróságnál lehetett jogorvoslattal élni, teljesség okáért megemlítem azt is, hogy mindössze néhány olyan esetről van tudomásom, ahol a felek perre mentek a halászati jog tárgyában. Bár lehetséges, hogy a sima megoldásban része volt a halászati jogok nagymérvű értékhanyatlásának is, főleg a kisebb vizeknél, de szerintem első sorban annak tudható az be, hogy az igényjogosultság igazolását könnyen megszerezhető bizonyítékokhoz kötötte a törvény ott, ahol a jogfolytonosság nem volt kétséges.

A tulajdonjog tisztázása után kerülhetett csak sor a halászati társulatok szervezésére. Mint jeleztem, közöttük első volt a Balatoni Halászati Társulat. Ezt követte a Velencei tavi halászati jogtulajdonosok tömörülése, majd pedig a dunai érdekeltségek szervezése. Az ehhez szükséges adatokat magunknak kellett összeírni, mivégből állami altisztek vagy a helyszínen, a területileg érdekelt községben, vagy az állami kataszteri hivatalokban teljesítették az összeírást, s hivatalból indítottuk meg az eljárást. A Dunán, az osztrák határtól fogva Drávatorokig terjedőleg 12 halászati társulat alakítását kezdeményeztük, később a Tiszát, majd a halászat gazdasági jelentőségének sorrendjében, a Körösöket, a Marost, a Szamost, a Rábát stb. vettük sorra, míg végre a kisebb hegyvidéki pisztrángos vizek is munkába kerülhettek.

A társulatalakítás főleg kezdetben sok időt, nagy türelmet, tapintatos, buzgó és meggyőző okfejtést feltételező feladatnak bizonyult. Hiszen a magyar ember, kivált gazdasági téren, természetszerűleg idegenkedik minden olyan közösségtől, amely őt saját akaratának teljesülésében bármily csekély mértékben feszélyezheti. A halászatot illetőleg ahhoz volt szokva, hogy bérlője akkor adjon részére halat, amikor ő erre ráéhezik. S most a társulat őt ebben akarja megakadályozni, mert hát az egyén akarata helyébe a közösség akarata lép, természetes, hogy ezzel a gondolattal nem tudott könnyen kibékülni. A nagyobb jogosultak persze tőlük telhetőleg ragaszkodtak a halászati jognak önállóan való üzéséhez, aminek folytán a miniszter döntése volt kikérendő minden egyes esetben, hogy a tervezett társulat kötelékében a halászat üzését mi módon végezzék. Noha már az előterjesztésben részletesen kifejtettük azokat az okokat, amelyek csakis társulati üzem keretében oldhatók meg okszerűen, s így a miniszter mindenkor a társulási kényszer mellett döntött, az eljárás ezen közbevetett intézkedéssel hónapok tartamára meghosszabbodott.

Ámde még egy másik, nagyobb hátrány is fejlődött ebből. Nevezetesen az az érdekeltség, amely nem tudott vagy nem akart a miniszteri döntésben megnyugodni, elkerülendő a törvény ama rendelkezését, amely szerint a társulni nem hajlandó érdekeltség halászata 6 évre a hatóság által lesz bérbeadandó, — kényszerűségből megszavazta ugyan a társulást, de ténykedését munkakedv és jóakarattal nélkül, tisztán látszat kedvéért végezte. Nem egy halászati társulatnál éveken át kellett ezt a semmittevést türelemmel szemlélni, bizva a jó ügy előbb-utóbb biztos győzelmében.

Helyreigazítás. Lapunk augusztusi számában a „Sport-horgászat a Balatonon“ c. közleménybe sajtóhiba csuszott be. Amennyiben nem a „jó halmak“, hanem a *süllőnek* a keszeg- és gardához viszonyított mennyisége volt 10%. Az összes „jó hal“ az 1924/25. évben 20%-ot is kitétt.

A gardáról.

Írta: Unger Emil dr.

(Folytatás.)

Vizsgálataimhoz az utmutatást a hazai szakirodalomnak szórványos adataiból nyertem, különösen pedig a „Halászat“ 1923. évi márciusi számában megjelent L. K. „Levél a Balatonról“ c. közleményből*) mely a garda táplálkozására vonatkozó hazai irodalom és néhány külföldön megjelent közlemény tartalmára is hivatkozik.

A fentebb már említett *Benecke*-től származó külföldi adaton kívül, melyet *Bade*, majd *Hofer* is átvett, de csak mint „állítólagos“ adatot, *dr. Lukács* közleménye az egyetlen, mely a garda ragadozó természetéről beszámol, egészen határozottan állítva, hogy jól kifejlődött kűszt (*Alburnus lucidus*) talált benne, melynek farka a zsákmányul ejtett garda szájából még kilátszott. Megemlíti azt is, hogy a garda ragadozó hajlama a tapasztalt balatoni halászok körében köztudomású dolog. (Halászat, XXIV. évf. 15. lap.) Ez az utóbbi annál figyelemre méltóbb, ha meggondoljuk, hogy *Herman Ottó* és később *dr. Vutskits* György, akik a balatoni halász néppel tudvalevőleg nagyon sokat érintkeztek és írásaikban a halászok tapasztalatait természetesen felhasználták, a gardáról sehol sem emlékeznek meg, mint ragadozó halról.

Dr. Lukács közleménye mindazonáltal nem tisztázza teljesen a garda táplálkozásának kérdését, mivel a halászok állításán kívül csak egyetlen saját megfigyelésen alapuló adatra támaszkodik. A közleménynek nem is volt ez a célja; az a Balaton téli halászatának akkoriban éppen aktuális eseményeivel foglalkozik, s csak másodsorban írja le a gardára vonatkozó nagybecsű megfigyelést. Ez annál érdekesebb, mert téli időre, jég alól zsákmányolt gardára vonatkozik (1923. február 20—27.).

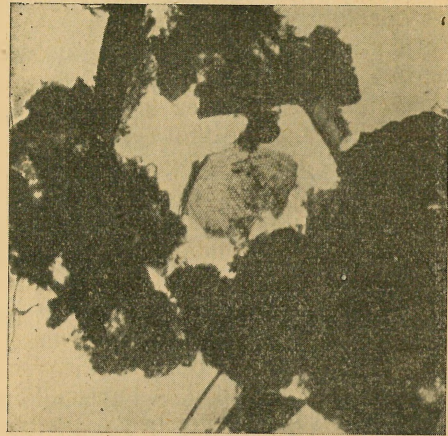
Fölmerült tehát a kérdés, hogy a garda, ha a halászok szerint „télen bejár kűszözni“ a kikötőbe, s általában ha nem is él hallal, szeret kűszözni nagyon“ miként viselkedik a táplálkozásra általában sokkal kedvezőbb nyári időszakban, mikor a halak anyagcseréje tudvalevőleg a leggyorsabb, s a legtöbbet esznek. Még szabatosabban: mi hát a garda fő tápláléka?

Ezt a kérdést akartam mielőbb kétségtelenül tisztázni vizsgálataimmal. Természetes, hogy ez csakis a helyszínén való béltartalomgyűjtéssel és ez anyagnak pontos vizsgálatával lehetséges. A dolog azonban nem olyan egyszerű, mint amilyennek látszik, s talán ez is hozzájárult ahhoz, hogy ilyen közönséges halfajunk táplálkozása sokáig a bizonytalanság homályában maradhatalott. Tavasztól őszig ugyanis régebben a gardafogás szünetelt, s manapság is — ügylátszik — minimális szokott lenni. Nehézséggel jár tehát a vizsgálati anyag megszerzése is. Az idén április 30-án Fonyódon, május 6-án és július 24-én pedig Siófokon volt alkalmam az ottani halásztelepeken a gardaanyagot megvizsgálni, miközben újabb nehézség merült föl.

A halak boncolásakor kitűnt, hogy béltartalom átlag csak minden másodikban volt, az is többnyire olyan erősen elemésztett, hogy egyszerű, makroszkópikus vizsgálattal annak mineműségét felismerni éppen nem volt könnyű feladat.

Egy fonyódi példány volt a legnagyobb, melyet eddig vizsgáltam. 40 cm. hosszú „vezérgarda.“ Béltartalma sárgás-szürkés pépszerű anyag, melyről csak a laboratóriumban derült ki, hogy elemésztett halhus. A siófoki májusi példányokból kettőben a *Bibio Marci* nevű

légy (Szent Márk legye) maradványai voltak határozottan felismerhetők,*) másik kettő ellenben még ekkor, a nagy „légyeső“ idején is „kűszözött.“ Július 24-én újra 6 darabot vizsgáltam. Ezek közül kettőnek a bélcsatornája üres volt, négy pedig kűszmaradványokat és rovarmaradványokat tartalmazott. Érdekes lesz megjegyezni, hogy a kűszmaradványok nemcsak a nagy vezérgardákból, hanem az átlagos, sőt a rendesenél kisebb 23—25 cm. hosszú gardákból is előkerültek. Legutóbb augusztus

Szent Márk legyének maradványai a garda beléből, középen a facettirozott rovarszem látható.

Eredeti mikrofotografia.

első felében kaptam vizsgálati anyagot. Az eredmény ismét ugyanaz volt: kűsz- és rovarmaradványok vegyesen voltak a bélcsatornában. A gardák boncolásakor még valami kiderült. A pontyfélék családjába tartozó békés halfajokéhoz viszonyítva, a gardának igen rövid a bélcsatornája. Ennek megvilágítására álljon itt néhány számszerű adat egyes pontyféle halfajok testhosszára és bélcsatornájuk hosszúságára, valamint e kettő viszonyszámára vonatkozólag:

	a hal hossza	a bélcsatorna hossza	viszonyzáma
ön	28.5	27	1:1
garda	29	26.5	1:1
garda	29	32	1:1.1
évakeszeg	27.5	39.5	1:1.4
ponty, némes	20	40	1:2
ponty „	29	64	1:2

Látható, hogy a garda bélcsatornája a kizárólag ragadozó önével majdnem egyenlő hosszú, míg a keszegé és a pontyé különösen sokkal hosszabb, mert ez utóbbiak kevésbé tápláló eleséget fogyasztanak. Ez a körülmény is arra mutat, hogy a garda ragadozó természetű, bár magában nem minden esetben biztos az ilyen következtetés.**)

Végeredményben vizsgálataim alapján a garda táplálkozására vonatkozólag a következőket lehet megállapítani.

A garda apró halakkal, a Balatonban leginkább kűszrel táplálkozó, ragadozó természetű hal, mely emellett úgy ivadék, mint kifejlett korában is előszeretettel kapcsolja a vízbe hulló rovarokat is. Táplálkozásában ez utóbbinak is lényeges szerepe van. A planktonnak azonban csak igen alárendelt szerepe lehet, amennyiben az egészen kis ivadéktól is eltekintünk. A fenékfauna mint táplálék szintén alig jöhet tekintetbe, minthogy a garda a víz felső rétegeiben szokott leginkább tartózkodni. Szájának felfelé nyíló alakja is alkalmatlanná teszi a fenéken való táplálékkeresésre.

*) L. Halászat 1925. június 15-i számában.

**) *Dr. Edward Babák*: Über den Einfluss der Nahrung auf die Länge des Darmkanals. — Biol. Centralblatt, 23., 447—483., 519—528. — 1903.

*) L. K. betűk mögött *Dr. Lukács Károly*, a Balaton Halászati R. T. érdemes ügyvezető igazgatója szerénykedik.

Répassy Miklós a garda halászatával is foglalkozott a „Halászat“ 1916. május 15-én (XVII.évf. 10. sz) megjelent „A Balaton pontyai“ c. tanulmányában (Különlenyomatban is megjelent.), hol a fogási eredmények 15 évi statisztikáját és ennek alapján a gardafogások grafikonját is közli. (95. lap 2. rajz.) Most módunkban van már 25 évi fogási statisztikát is közölni, mely a következő:

Gardafogások a Balatonon 25 éven át:

év	métermázsa
1900/1901	3268·04
1901/1902	1309·51
1902/1903	902·25
1903/1904	3136·57
1904/1905	1783·09
1905/1906	1508·50
1906/1907	680·51
1907/1908	1760·01
1908/1909	1308·37
1909/1910	1120·03
1910/1911	970·10
1911/1912	1595·24
1912/1913	2120·35
1913/1914	591·01
1914/1915	734·05
1915/1916	608·49
1916/1917	263·48
1917/1918	181·87
1918/1919	453·79
1919/1920	801·07
1920/1921	1292·15
1921/1922	703·13
1922/1923	1204·19
1923/1924	1127·92
1924/1925	2537·98

A gardafogás csökkenő irányt mutatott a Balatonon már akkor is. Még inkább csökken ez a következő tíz évi ciklusban, mikor is a háború vége felé és a következő forradalmi időszakban a halászat intenzivitása általában erős visszaesést mutatott, mely visszaesés azonban a forradalom után helyreálló konszolidált viszonyok mellett 1920—21 óta már megszűntnek tekinthető, sőt emelkedést mutat. Az ideai (1924—25) halászati év eredménye az eddigi eredmények között rekordot mutat fel. (12,204·89 méterm.) A gardafogás eredménye is ebben az évben az előző évek igen nagy csökkenésével szemben 2,537·98 métermázsaival olyan emelkedést tüntet fel, hogy ennél nagyobb fogás huszonöt év alatt csak kétszer fordult elő: 1900/901-ben 3,268·04 métermázsa, 1903/904-ben 3,136·57 métermázsa. A harmadik legnagyobb fogás 1912/13-ban 2,120·35 métermázsa, tehát ennél jóval kisebb. A többi években a gardafogás, még a 2,000 métermázst sem érte el, sőt gyakran az 1,000 métermázsan is jóval alul maradt. Volt olyan békeév is, amikor a hatszáz métermázst sem ütötte meg, a háboru utolsó előtti s a rákövetkező forradalom évében pedig a kétszáz mázsán is alul maradván, ez is jelzi az akkori mindenképpen siralmas állapotokat. Éppen ez a körülmény: a háborús és forradalmi időszak a közelmúltban megzavarja a Balaton halászati statisztikájának a képét és óvatosságra int, ha abból következtetéseket akarnánk levonni.

Amint Répassy már idézett cikkében még a békebeli 15 év statisztikájára támaszkodva megállapította a gardafogások csökkenését, de ennek nagyobb jelentőséget nem tulajdonított, úgy most, 25 év statisztikai adatai alapján még mindig nem merném azt állítani, hogy a garda törzsalománya meg lenne támadva. Az ideai rekord fogás után, véleményem szerint, még hosszú évek kellene ahhoz, hogy ebben a dologban tiszta képet lehessen alkotni.

Vizsgálataim eredményei azt mutatják, hogy a garda szaporodása nagy mértékben függ táplálékának: a küsznek és a vízbehulló rovaroknak a mennyiségétől. Ez utóbbihoz igazodik a küsz mennyisége is. Szóval a garda táplálékosztási konkurrensa a küsznek és egyben az utóbbi zsákmánya is az előbbinek. A süllőnek pedig mind a kettő zsákmánya, amint ez a következőkép ábrázolható:

Vízbehulló rovarok

A süllő (és az ön) intenzív halászata (elméletileg legalább) ezek szerint védi a garda és a küsz állományt. Viszont a garda intenzív halászata védi a küsz-állományt és így legtöbb táplálékot juttat a süllőnek. A küsz állandó halászata, mint az Németországban divik a gyöngyeszenciányérés kedvéért, ártana a süllőnek és a gardának is; utóbbinak különösen ártalmára lenne, mert egyrészt elvonná tőle a legkiadósabb táplálékát, másrészt a süllőnek még fokozottabb mértékben esne zsákmányul a garda.

Multkoriban a friedrichshageni porosz Édesvízi Halászati Intézet igazgatója Dr. Wundsch azt kérdezte tőlem, miért nem halásszák a Balatonban a küst gyöngyeszenciányérés kedvéért, és a küszhalászat németországi tanulmányozására hívta fel figyelmemet. Nem tudhatta természetesen, hogy a Balatonban a garda mily tömegben kerül hálóba és használtatik ilyen célra is. Válaszomban felvilágosítottam, hogy véleményem szerint a küsz szaporodása lehetetlen a Balatonban, ha nem is halásszák, oly sok az ellensége, mely belőle él (Süllő, garda, ön.).

Helyesen cselekszik tehát a Balaton Halászati R. T., ha a küst rendszeresen nem halásztatja. Ezzel óvja 1. a süllő legfontosabb táplálékát, 2. a garda táplálékát és előmozdítja a garda szaporodását, mely hal a legszebb nyersanyagot adja a gyöngyeszenciához, lepikkelyezése pedig sokkal kiadósabb munka, mint az apró küszé lenne.

A ponty kapása (pedzése).

Irta: L. Kiss Aladár.

(Befejező közlemény.)

Lehetséges az is, hogy a Lajta és Gyöngyös áradása nem készíti a pontyot a Rábának felső folyásába való felvonulásra, nem mint a tisztán Rába áradásnál, amikor az ember saját szemével látja a domboru vizsávokat, melyeket a felfelé sikló, a víz szintjéhez közel uszó halak okoznak. Kapás pedig, ami természetes, csak a Rába áradása előtt és tisztuló apadáskor várható. Zavaros vízben pontyot ritkábban lehet fogni, kapása tehát minimális.

Hogy mi okozza ezt, nem tudom, de úgy hiszem, hogy a lejött Lajta és Gyöngyös áradásának fenékszapanyagösszefételében kell az okot keresnünk.

Folyóvízi pontyról lévén szó, annak kapásánál (pedzésénél) észlelteket óhajtom még papírra vetni.

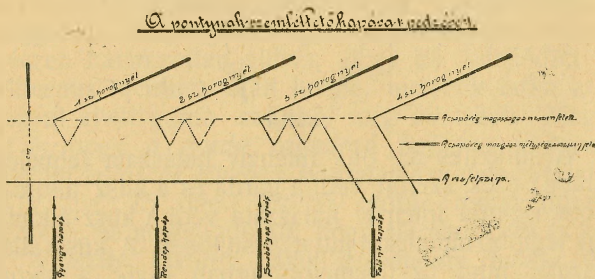
Nálunk parafadugó pedzővel, mint az Szeged vidékén általában szokás, pontyra nem horgásznak, hanem a horognyél csapóvégéről minden pedző nélkül ér a vízbe a zsinór, a fenéken lévő ólomsúly által kifeszítve. A ponty kapását (pedzését) ilyenkor a horognyél csapó-

vége jelzi. Parafadugó pedzónél a kapás többféleségét nem lehet oly feltűnően észrevenni.

A ponty kapásárál (pedzésénél) a csapónyel ezen jelzését figyeltem éveken keresztül s hogy milyen tapasztalatra jutottam, mutatom be egyuttal szemléltetőleg is az alanti rajzon.

Pedző jelzést (vagyis midőn a ponty a gombócot a szájába vette, hogy lenyelje, vagy el akar vele menni, de az akadályba ütközik. lévén a horog a zsinórral összeköttetésben), — négyfélélt tapasztaltam:

A pontynak szemléltető kapása (pedzése).

Ezen négy különböző pedzőjelzés mindegyikénél figyelmemet sohasem kerülte el, hogy milyen nagyságu pontyot fogtam a gombóc csalival s hogy az milyen körülmények között akadt a horgomra.

Külön is felemlítem, hogy a horog minden egyes esetben a vízfenéken volt, tehát nem lebegő helyzetben. Kapásnál pedig a horognyélnek csapóvég mozgása a víz felé körülbelül $6 \rightarrow 7 \frac{m}{m}$ -t tett ki.

Az 1. sz. *gyenge* kapásnál a pedzőjelzés néha, hogy ugy fejezzem ki magam, annyira halvány volt, hogy a nyél csapóvégének vízfelé való mozgása igen sokszor nem volt mélyebb $3 - 5 \frac{m}{m}$ -nél, úgy hogy azt, különösen vízfodrozásnál, csak az igazán éber figyelem vehette észre.

Gyenge kapást rendszeren akkor vettem észre, először, midőn nagy ponty akadt a horogra, másodsor, midőn a pontytanyámnál sokkal több eleséget szórtam bele a vízbe, mint az okszerűleg meg lett volna indokolva. Más szóval kifejezve, ez a jelzés nem volt más, mint a *jóllakott* pontynak a kapása. Tapasztalatom szerint ezen kapásnál tudtam a legnehezebben megakasztani a pontyot. A horognyél megvágása ugyanis oly gyors kézmozdulatot igényel, hogy többször megkéstem vele, pláne, ha a kapás nagyobb időközökben, szinte váratlanul jelentkezett.

A 2. sz. *rendes* kapásnál a jelzés egymásután kétszer ismétlődött. Ezen kapásnál különféle nagyságu pontyot fogtam s a hal megakasztása már sikeresebb volt.

A 3. sz. *szabályos* kapásnál a jelzés szintén kétszer ismétlődött, de a csapónyel vége ezután nem maradt meg eredeti állásában, hanem a második mozgás után a vízbe merült. Ezen kapásnál a pontynak megakasztása igen biztos volt. A nyél végének ezen mozgását azzal magyarázom meg, hogy a ponty, midőn a csalit (gombócot) bekapta, két nyelést végzett s azután a szájában lévő csalival tovább akart állni és ezáltal a nyelet magával huzta a vízbe. A hal megakasztása ez esetben még biztosabb volt a hosszabb ideig tartó jelzés miatt, vagyis a megvágásra több idő jutott.

A 4. sz. *falánk* kapásnál szinte feltűnő a pedző jelzés, amennyiben a nyél csapóvége a kapásnál, minden más mozgás nélkül, egyenesen behajlik a vízbe. A mily mohón kap a ponty a csali után, olyan biztos ezen kapásnál a pontynak megakasztása, amennyiben szájában a csalival mindjárt szökni is igyekszik és igazán mond-

ható, hogy nagyon ügyetlen horgásznak kell annak lenni, a ki ezen kapásnál elszalaszítja a pontyot.

És sajátságos, hogy ezen legutóbbi kapásnál majdnem kivétel nélkül szép példányu pontyokat fogtam, úgy hogy a legkisebb is elérte az 1 kgr. súlyt.

Nézetem szerint a pontynak gombóccal való fogása a legérdekesebb, mivel legnehezebb ezen csali használatával a halat megakasztani, egyszóval izgató, nagy figyelmet, éberséget von maga után és alaposan próbára teszi a horgász ügyességét, gyorsaságát a megvágásnál.

Nagy eredménnyel lehet horgászni pontyra, ha a csali kövesztett (főtt) kukoricaszem. Ilyenkor akár nem is figyelni az ember a kapást, mivel a ponty ugyszólva magát akasztja meg, majd beleverdesi a vízbe a csapónyelt, úgy hogy azt meg sem kell vágni. Mondom, hogy a kukoricaszemmel való horgászás nekem szórakozást sohasem nyújtott.

A kukoricaszemmel való horgászásnál a horgot keresztüliszurjuk a kukoricaszem csirájánál és lassan visszahuzzuk, amíg a horog szaka látható. A horog vége $1 - 2 \frac{m}{m}$ -nyire ki is állhat a szemből, mivel tapasztalatom szerint a ponty ettől nem idegenkedik, de másrészt könnyebben magakad.

Egy előnye van a kukoricaszemmel való horgászásnak, hogy tiszta víznél, midőn sokszor keszegrajok lepik el a pontytanyát, nem tudják lecsipkedni a csalit a horogról.

A gombóccal való horgászás előnye, hogy nem tisztátlan a kezelése, mint mikor földi gilisztát teszünk a horogra, mely csali alkalmazásakor ugyszólva mindenféle hal ráakad, különösen az erőszakos durbincsok sokasága, melyek nagyon próbára teszik a horgász türelmét. Gombóccal fogtam azonban még márnát és paducot is, melyek ezen eledelt szintén nem vetik meg.

A gombócot rendszerint a sokféle keszeg lopkodja el, de ezen is lehet segíteni azáltal, hogy vagy nagyobb gombócot teszünk a horogra, vagy a horgot nem a fenékre eresztjük, hanem a fenék felett körülbelül $6 - 10 \frac{cm}{m}$ -nyire lebegő helyzetben hagyjuk. Ilyenkor a keszeg már sokkal nehezebben tudja lecsipkedni és a ponty megakasztása is biztosabb. Hogy milyen nagyságu ólomnehezéket használjunk ekkor, azt megmondja maga a horgászó nyél erőssége és a víz sebessége.

Részemről mindig szerettem, ha a keszegraj okvetetlenkedett a pontyozásnál, először azért, mivel tapasztalat szerint már messziről odacsalta a pontyokat, másodsor pedig, mivel ha megszűnt a sűrűn ismétlődő keszegkapás, ez jel volt arra, hogy most nagyobb hal kerülgeti a csalit, mely a keszegeket onnan váratlanul elriasztotta.

A csapóvégnek ezen hirtelen beállott mozdulatlan-sága mintegy felhívta a horgászt a nagyobb éberségre. Szinte szállóigévé vált nálunk ilyenkor az a mondás: „Nem eszik a keszeg, ponty van a tanyán!”

Ha leülök horgászni s a ponty már jóllakott a tanyán, vagy közvetlen a kulmináció után, vagy pedig a beállott hűvösebb őszi napokon észrevettem azt is, hogy a ponty ott lézeng a horgaim között s néha-néha lenyomódik a csapóvég, amint a pontynak teste a zsinórhoz ér. Ilyenkor, úgy mondják nálunk, hogy „dörgölődzik” a ponty, a figyelem fokozottabb, mivel egy-két órán belül már itt is a *rendes* kapás.

Két esetet kell még megemlítenem. Az egyik, hogy a rajzon látható, közelfekvő Rápca torkolatában pontyoztam egy ízben, midőn a gombóc-csalival sehogysem boldogultam. A pontyok minduntalan oly ügyesen levették a csalit, hogy hiába volt minden próbálgatásom, míg azután az etetésre tartogatott főtt buzaszeméből tettem a

horogra 2—3 szemet, mellyel azután rövid időn belül 12 darab pontyot fogtam.

A másik eset, hogy nálunk bevett sz. kás volt, de szinte vérré vált a köztudatban, hogy tavasszal, március második felében a ponty csak földi gilisztára eszik. Sok évvel ezelőtt, még újonc horgász koromban próbáltam ki ily kora tavasszal, + 14 C° nappali hőmérséklet mellett a gombóc-csali alkalmazását s egy-egy délután 2—4 darab 1 kgr.-os pontyot fogtam. De úgy hiszem, semmi sem új a nap alatt s horgásztársaim közül többen megpróbálták már ezt.

Végül felhozom még, a gombóccal való horgászásnál a horog nagyságát illetőleg, hogy tavasszal és ősszel egy-két számmal kisebb horgot szoktunk használni, abból kiindulva, hogy a ponty falánksága ebben az időszakokban sokkal kisebb, mint nyáron és a megakasztása is biztosabb volt.

Ezen kis tanulmányomat befejezem azzal, hogy bár tudom, hogy az nem teljes, amennyiben egyrészt jegyzeteim nyomán is még kiegészítésre szorulna, másrészt pedig, hogy nem rendelkezem tapasztalat alapján olyan adatokkal, melyeket más hazai vizeken való pontyozáskor észlelt volna az ember. De talán lesz még alkalmam.

Fogadják kedves horgásztársaim ezt a keveset is szívesen főlem s hogy pontot tegyek kis tanulmányom végére, Herman Ottó szavait kell idéznem: „Igazi horgász csak az lehet, aki valóban szereti a természetet!”

1000 kat. holdas tőgazdaságban hosszú gyakorlattal rendelkező, ambicózus, hozzáértő

halászmester

alkalmazást nyerhet. Ajánlatok „Uradalmi felügyelőség, Tata” címre küldendők.

Hivatalos árjegyzés. Augusztus hónapban a forgalom lanyhá az árak a hó 22-ig emelkedtek, azután változatlanok maradtak

Nagyban való eladásnál az élő ponty jegyzése a hó 12-én kezdődött meg és gkgként 30,000—50,000 K ért. el. **Jegelt** halban a ponty 12,000—32,000, harcsa 30,000, csuka 18,000—35,000, a dunai süllő 18,000—35,000, a dunai fogas 35,000—55,000, a balatoni süllő 1 kg-ig 40,000—50,000, a balatoni fogas 1—2 kg-ig 50,000—60,000, 2—3 kg-ig 60,000—70,000, 3 kg-on felül 70,000—80,000, balatoni őn 12,000—25,000, balatoni keszeg 6,000—8,000, dunai keszeg 4,000—6,000, márna 14,000—32,000, kecsge kicsi 45,000—60,000 apró kevert hal 3,000 K között ingadozott kilogrammonkint.

Kicsinyben való árusításnál az áringadozásokat koronában és kilogrammban az alábbi összeállítás mutatja:

a) Édesvízi (élő) hal:	1925. augusztus 1.		1925. augusztus 29.	
	Vásár-csarnokokban	Nyílt piacon	Vásár-csarnokokban	Nyílt piacon
Ponty, nagy	50000—60000	40000—60000	50000—60000	45000—50000
" kicsiny	25000—50000	35000—45000	40000—50000	35000—40000
Harcsa, nagy	80000—80000	80000—80000	—	—
" kicsiny	—	40000—60000	—	—
Csuka, nagy	—	35000—40000	—	—
" kicsiny	—	—	—	50000—50000
Süllő dunai	—	—	—	25000—40000
Fogas dunai	—	—	—	—
Kárász	25000—30000	—	25000—30000	16000—16000
Compó	—	—	—	—
Márna	45000—50000	—	35000—45000	40000—4000
Keszeg	—	—	—	—
Kecsge, nagy	—	—	—	—
" kicsiny	—	—	—	—
Apró, kevert hal	—	—	—	—
b) Édesvízi jegelt (nem élő) hal:				
Ponty, nagy	30000—40000	25000—40000	30000—40000	28000—35000
" kicsiny	14000—30000	14000—35000	20000—25000	14000—25000
" felvagdálva	30000—60000	35000—50000	35000—50000	30000—40000
Harcsa, nagy	50000—100000	50000—60000	60000—70000	50000—60000
" kicsiny	30000—50000	40000—60000	40000—50000	35000—40000
" szeleltve	60000—100000	80000—100000	80000—120000	80000—100000
Csuka, nagy	30000—40000	32000—32000	30000—40000	32000—40000
" kicsiny	20000—25000	15000—30000	22000—30000	20000—30000
Süllő dunai	30000—50000	25000—40000	35000—50000	25000—40000
Fogas dunai	50000—70000	40000—60000	50000—70000	40000—60000
Süllő, balatoni 1 kg-ig	40000—60000	50000—60000	45000—60000	50000—60000
Fogas balatoni 1—2 kg-ig.	55000—70000	60000—60000	55000—70000	60000—60000
2-3 kg-ig.	65000—80000	—	70000—80000	70000—70000
3 kg-on felül	75000—100000	—	80000—90000	—
Keszeg, balatoni	7000—15000	8000—10000	10000—15000	10000—12000
Keszeg dunai	8000—13000	10000—10000	10000—10000	5000—12000
Garda, balatoni	—	—	—	—
Ónhai (balin) balatoni	—	—	—	—
Kárász	10000—12000	—	8000—12000	8000—15000
Compó	25000—30000	—	25000—25000	—
Márna	25000—40000	—	20000—35000	25000—30000
Tok	—	—	—	—
Kecsge, nagy	70000—100000	—	60000—80000	—
" kicsiny	40000—60000	50000—60000	40000—55000	35000—50000
Apró kevert hal	8000—16000	14000—15000	5000—15000	—
Pisztráng	—	—	—	—

A lap kiadásáért felelős: Dr. Unger Emil.

F. W. LÜHRIG A.-G. GÖTTINGEN

SPORT-ÉS HORGÁSZÓ-ESZKÖZÖK GYÁRA

VILÁGOS ÉS SÖTÉT BAMBUSZ- HICKORY-, GREENHART- ÉS GERELY-FÁBÓL KÉSZÜLT, VALAMINT TONKIN-HORGÁSZBOTOK, DOBÓ-, FONÓ- ÉS CSUKAHORGÁSZÁSRA SZOLGÁLÓ HASITOTT HORGÁSZBOTOK, FA- ÉS FÉMCSÉVÉK, OLASZ ÉS KÖZÖNSÉGES FONÓCSALIK, MESTERSÉGES CSALÉTEKHALAK ÉS LEGYEK, MINDENFAJTA PEDZŐK ÉS HORGOK, ELSŐRENDŰ KENDER- ÉS SELYEMHORGÁSZ ZSINÓROK, HALASKOSARAK ÉS VEDREK, KENDER- ÉS DRÓTZSÁKOK STB. KÜLÖNLEGES GYÁRTÁSA. KÉPES ÁRJEJYZÉKET KIVÁNATRA, MINTÁT SZÁMLA ELLENÉBEN KÜLDÜNK. KÉPVISELŐT KERESÜNK.

HALTENYÉSZTŐ ÉS HALKERESKEDELMI R.-T.

Központi iroda:
BUDAPEST, V., BÉLA-UTCA 8.
Telefon 79-46. és 113-52.

Budapesti kereskedelmi telep és raktár:
BUDAPEST, IX., ERKEL-UTCA 3.
Telefon nappal: József 48-48, éjjel: Budafok 128.

Veszünk és eladunk mindenfajta halat minden mennyiségben, szállítunk saját tógazdaságainkból itkenyészített gyorsnövésű, nemes egy- és kétnyaras tenyészpontyot és tenyészanyapontyokat.

HALÁSZHÁLÓK

legjobb minőségű, 3-2-sodratú, hosszúszerű kenderfonalból készült, úgyszintén halászkötelek, inslég, horog, halászcérnák készen és megrendelésre kaphatók.

HIRSCHFELD ÁRMIN
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 38.

HALÁSZHÁLÓ

puha inslég és kötél, hálófonal, parafa-alattság, rebzsinór minden mennyiségben kapható

ÁDÁM MIKSA R.-TÁRSASÁGNÁL BUDAPEST

Főüzlet: **IV., Ferenc József-rakpart 6-7.**
A Ferenc József-híd és Erzsébet-híd között.
Telefon: József 61-48

Fióközlet: **VII., Thököly-út 16.**
A Keleti pályaudvar indulási oldalával szemközt.
Telefon: József 61-17

Központi iroda:
BUDAPEST,
V., Alkotmány-utca 20.

Halászati és gazdasági felszerelések:

halászcsonakok, haltartók, csónakbarkák, apacsutok, nádvagókések, csákyák, húzó- és kormányvezők (kőrifából), sport- és luxuscsonakok, evezők. **Kötélárúk:** ruhaszáritókötél, rudalókötél, nyakló, marha- és borjúkötél, istráng, szántógyeplű, nyereg stb. gyártása és eladása

Az árúk kiválóságáról személyesen meggyőződhet!

HIRMANN ISTVÁN IPARTELEPEI VÁC

Telefon: 179-51. **KÓSDI-ÚT 52.** • (Vasút mellett.) • **TELEFON 72.** Kérjen árajánlatot!

ZIMMER FERENC HALKERESKEDELMI RÉSZV.-TÁRS.

BUDAPEST
KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOK

TELEFON { Közp. Vásárcsarnok: József 48-94.
Iroda Várház-körút 13. " 35-39.
Fiók-üzlet József-tér 13. " 150-65.

Veszünk és eladunk bármily mennyiségű élő és jegelt halat.

HALÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG HALNAGYKERESKEDÉS

ÁRUSÍTÓ HELY:

BUDAPEST, IX., KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOK

TELEP ÉS IRODA: **BUDAPEST, IX., CSARNOK-TÉR 5.**

Telefon nappal: József 113-54. Telefon éjjel: József 49-01.

KÖZPONTI IRODA: **BUDAPEST, V., SZÉCHENYI-U. 1.** Telefon: 154-44., 154-45.

Megvesszük tógazdaságok egész haltermését, szállítunk a Magyar Tógazdaságok Részv.-Társ. kezelésében levő tógazdaságokból elsőrendű gyorsnövésű cseh és bajor egy és kétnyaras pontyokat, anyapontyokat s minden más tenyészhalat és megtermékenyített fogassüllőikrát, valamint etetési üzembereendezett tógazdaságok részére :: különféle haltakarmányt ::